

Nieuw aanbod

Harm reduction in De Kiem

Vanaf mei 2015 kunnen injecterende druggebruikers terecht in de ambulante centra van De Kiem in Ronse en Geraardsbergen voor naalden, spuitnaden en andere preventiematerialen zoals filters, lepels, alcoholswabs en steriel water. Via spuitruil willen we de schadelijke gevolgen van het injecteren voor de druggebruiker en zijn omgeving zo veel als mogelijk beperken.

Voor heel wat druggebruikers is abstinentie (op korte termijn) niet haalbaar of wenselijk. We geloven in het belang van een geïntegreerd aanbod ("combination intervention") waar plaats is voor alle vormen van drughulpverlening, van harm reduction tot abstinenterichte programma's.

Harm reduction wil de negatieve gevolgen van het druggebruik beperken voor zowel de gebruikers, hun omgeving als de samenleving. De benadering van harm reduction is vrij van waardeoordelen over het druggebruik. Het is een pragmatische benadering waarin men op korte termijn werkt en de situatie aanpakt zoals ze zich voordoet. Het is vooral midden de jaren tachtig omwille van de aids-epidemie dat harmreductioninitiatieven aan populariteit wonnen. In de jaren negentig kwam de problematiek van hepatitis C op de voorgrond, waardoor er in Vlaanderen verschillende organisaties harm reduction maatregelen aanbieden. Vandaag zijn deze schadebeperkende maatregelen verder uitgebouwd over het hele land. Er zijn verschillende vormen van harm reduction interventies : spuitruil, substitutiebehandeling, gebruikruimten, gecontroleerde heroïneverstrekking en peer support.

De spuitruilinitiatieven zijn ontstaan in Antwerpen en hebben langzamerhand de weg gevonden naar de grote steden in de verschillende provincies. In Oost-Vlaanderen zijn de spuitruilinitiatieven voornamelijk gecentraliseerd in het Gentse. In het zuiden van de provincie zijn er zeker nog lokale noden op het vlak van spuitruil.

Via spuitruil willen we 4 doelstellingen bereiken :

- het beperken van bloeioverdraagbare aandoeningen zoals hepatitis en HIV,
- preventie van andere gezondheidsrisico's verbonden aan injecterend gebruik (longembolie, spuitabcessen),
- het voorkomen van besmettingsgevaar bij andere groepen van de bevolking (prikongevallen)
- en de aanzet naar meer diepgaande zorg en hulpverlening.

Naast het gratis aanbieden van injectiemateriaal kijken we toe of er voldoende recuperatie is van gebruikte naalden. Het is de bedoeling dat gebruikers naalden inleveren (in de voorziene boxen) en clean materiaal terug krijgen. We hechten ook veel belang aan het geven van informatie over de risico's van injecteren en over het risico op overdosis.

Om de nodige kwaliteit te waarborgen van spuitruil en dit te integreren in de algemene werking van De Kiem hebben alle medewerkers van De Kiem informatie gekregen over spuitruil. De collega's van de ambulante centra in Ronse en Geraardsbergen volgden de specifieke en noodzakelijke opleidingen "Spuitruil" en "Wat bij prikongevallen?". De opleidingen en de opvolging van het initiatief gebeurt door "Spuitruil Vlaanderen". Zij staan in voor de levering van de materialen, de opvolging van de registratie en de kwaliteit van het project. "Spuitruil Vlaanderen" wordt gesubsidieerd door de Vlaamse Overheid.

We hebben het beleid, de apothekers en de huisartsen in de regio geïnformeerd over dit aanbod. De apothekers kregen een "one hit kit" waarin injectiemateriaal zit voor één maal gebruik en waarop het adres van De Kiem vermeld staat.

Het is duidelijk dat verschillende harm reduction initiatieven binnen sijn pelen in De Kiem. In de ambulante centra van Geraardsbergen en Ronse wordt sinds 2009 aan substitutiebehandeling gedaan. Momenteel zijn er daar meer dan honderd cliënten in behandeling. In het ambulante centrum van Gent recupereren we naalden van injecterende druggebruikers en in Geraardsbergen en Ronse bieden we spuitruil aan. Ook in de gevangeniswerking van De Kiem krijgt harmreduction een plaats in de sessies terugvalpreventie. In de therapeutisch gemeenschap wordt momenteel nagedacht over een "veiligheidskit" voor vroegtijdige programmaverlaters. Deze kit omvat informatie over de risico's op overdosis, contactgegevens van hulpverleningscentra, een condoom en voor injecterende druggebruikers ook de "one hit kit".

Jo Thienpont, verantwoordelijke ambulante werkingen